

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	12.6-3LEK-35.1-R	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Rehabilitacja Rehabilitation
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	lekarski
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
1.4. Profil studiów*	praktyczny
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr hab. n. med. Zbigniew Śliwiński prof. UJK
1.6. Kontakt	dr_sliwinski@post.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	Polski
2.2. Wymagania wstępne*	Wiadomości objęte programem nauczania dla studentów medycyny z zakresu anatomii prawidłowej, fizjologii, diagnostyki obrazowej, ortopedii, neurologii, chorób wewnętrznych i farmakologii; w szczególności budowa i funkcja układu kostno-stawowego, nerwowego, krążenia, oddechowego. Podstawowa symptomatologia chorób układu ruchu, układu nerwowego, układu krążenia i układu oddechowego.

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	WYKŁAD : 15 , ĆWICZENIA – 15 h, ćwiczenia praktyczne 20 h	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	Wykład - Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK ćwiczenia pracownie WNoZ	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	WYKŁAD – E, ĆWICZENIA - Zo	
3.4. Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, dyskusja, studium przypadku w warunkach naturalnych.	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> Śliwiński Zbigniew - redakcja wyd. pierwszego polskiego Joseph E. Muscolino . Badanie palpacyjne układów mięśniowego i kostnego,. Wydanie II polskie . Wrocław. Edra Urban @ Partner Wrocław. 2016. Zbigniew Śliwiński i Aleksander Sieroń. Wielka Fizjoterapia Wrocław. Elsevier Urban @ Partner. 2014. Derek Field, Jane Owen Hutchinson. Field's Anatomy, Palpation & surfach markings. Anatomia palpacyjna Field'a, punkty odniesienia. Wrocław. Elsevier Urban @ Partner Wrocław 2014. Redakcja naukowa wydania polskiego Marek Żak, Zbigniew Śliwiński Andrew A. Guccione, Rita A. Wong, Dale Avers, Geriatric Physical Therapy. Fizjoterapia kliniczna w geriatricii. Wrocław. Elsevier Urban @ Partner Wrocław 2014 Przewodnik metodyczny po wybranych zabiegach fizykalnych autorów: Aleksandra Bauer, Marek Wiecheć przy współpracy redakcyjnej Zbigniewa Śliwińskiego Redakcja naukowa Zbigniew Śliwiński. Markmed Rehabilitacja s.c. – Ostrowiec Świętokrzyski /2012/. Śliwiński Zbigniew - redakcja wyd. pierwszego polskiego. Santos Sastre Fernandez: Leczenie skolioz idiopatycznych, kifoz i lordoz. Markmed Ostrowiec Świętokrzyski 2009
	uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> Zbigniew Śliwiński i Marcin Krajczy przy współpracy red. Jana Szczegielniak i Tomasza Senderka. Dynamiczne plastrowanie - Kinesiology Taping. Ostrowiec Świętokrzyski. Wydawnictwo Markmed Rehabilitacja s.c. 2014, Śliwiński Zbigniew - redakcja wyd. pierwszego polskiego. Joseph'a E. Muscolino .The Muscle and Bone Palpation Manual with Trigger Points, Referral Patterns, and Stretching. Badanie palpacyjne układów mięśniowego i kostnego z uwzględnieniem punktów spustowych, stref odruchowych i stretchingu. Wrocław. Elsevier Urban @ Partner Wrocław. 2011. Śliwiński Zbigniew - redakcja wyd. pierwszego polskiego. Nicola J Petty. Neuromusculoskeletal Examination and Assesment. A

		<p>handbook for Therapists. Badanie narządu ruchu. Wrocław. Elsevier Urban @ Partner 2010.</p> <p>4. Kwolek A. (red): Rehabilitacja medyczna. Wyd. Med. Urban i Partner, Wrocław 2003</p> <p>5. Marciniak W., Szulc A. (red.): Wiktora Degi ortopedia i rehabilitacja. PZWL, Warszawa 2003</p> <p>6. Kowalski I.M., Lewandowski R. (red.): Rehabilitacja pediatryczna- wybrane zagadnienia. WSRDA, Olsztyn 2003</p> <p>7. Dobosiewicz K.: Boczne idiopatyczne skrzywienia kręgosłupa. ŚAM, Katowice 1997</p>
--	--	--

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

<p>4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)</p> <p>C 1 Zapoznanie się z problematyką rehabilitacji medycznej, poznanie jej definicji, celów, metod i środków oraz historii rozwoju.</p> <p>C 2 Poznanie elementów badania klinicznego dla potrzeb rehabilitacji, zapoznanie się z podstawowymi zasadami programowania kompleksowego leczenia usprawniającego.</p> <p>C 3 Zapoznanie studenta z problematyką kompleksowej rehabilitacji chorych z dysfunkcjami narządu ruchu, leczenia usprawniającego chorych po ostrym urazie kręgosłupa z powikłaniami neurologicznymi, leczenia usprawniającego chorych po urazach narządu ruchu, kompleksowego leczenia usprawniającego zmian zwyrodnieniowych narządu ruchu oraz określenie jego miejsca w postępowaniu interdyscyplinarnym (również zabiegowym), leczenia zachowawczego osób ze schorzeniami kręgosłupa, rehabilitacja w schorzeniach róg oddechowych i układu krążenia.</p>
<p>a. Treści programowe</p> <p>Wykłady 5 wyk. x 3 godz= 15 godz.</p> <p>Neuroplastyczność i neurogeneza OUN podstawą rehabilitacji medycznej. Polski model rehabilitacji medycznej. Rola lekarza specjalisty rehabilitacji medycznej i współpraca w ramach zespołu rehabilitacyjnego ze specjalistą z Fizjoterapii. Cele i zadania rehabilitacji i jej Miejsce w systemie opieki zdrowotnej. Niepełnosprawność i proces rehabilitacji medycznej.</p> <ol style="list-style-type: none"> Definicja i fizjologiczne podstawy rehabilitacji, kompleksowość rehabilitacji, środki oddziaływania w rehabilitacji, uwarunkowania skuteczności i przeszkody w rehabilitacji, postępowanie rehabilitacyjne a profilaktyka niepełnosprawności, specyfika rehabilitacji w schorzeniach układu ruchu, krążeniowo-oddechowego, nerwowego i osób w wieku rozwojowym i podeszłym Wybrane metody neurofizjologiczne stosowane w rehabilitacji. Ocena funkcjonalna pacjenta. Wskazania i przeciwwskazania do rehabilitacji. Podstawy terapii manualnej Podstawy kinezyterapii z uwzględnieniem rodzajów ćwiczeń leczniczych. Specyfika rehabilitacji w schorzeniach układu ruchu, krążeniowo-oddechowego, nerwowego i osób w wieku rozwojowym i podeszłym Zastosowanie czynników fizykalnych w usprawnianiu leczniczym, rodzaje energii, jej dawkowanie i zmiany wywołane jej działaniem. Badania radiologiczne i obrazowe w rehabilitacji. <ol style="list-style-type: none"> Ocena sprawności układu ruchu w warunkach statycznych i dynamicznych. Programowanie optymalnego postępowania fizjoterapeutycznego w korelacji z wynikami badania przedmiotowego. Rehabilitacja w chorobach układu ruchu. Zabiegi ortopedyczne pomocnicze w ortopedii, traumatologii i reumatologii (wyciągi, opatrunki gipsowe). Profilaktyka i fizjoterapia następstw unieruchomienia. Fizjoterapia osób operowanych z powodu następstw chorób układu ruchu. Wady postawy i skolioz. Leczenie bólów grzbietu. Rehabilitacja w osteoporozie. Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji pacjentów z chorobami ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego. Metody neurorehabilitacji oparte na plastyczności mózgu. Zasady postępowania fizjoterapeutycznego u osób ze wzmożonym lub obniżonym napięciem mięśni. Spastyczność i sztywność-metody leczenia Podstawy kliniczne i zasady fizjoterapii w chorobach naczyń obwodowych oraz w wybranych chorobach metabolicznych. Zasady prewencji pierwotnej i wtórnej chorób układu krążenia. Metody rehabilitacji w chorobach układu krążenia i oddechowego. Terapia przeciwbólowa. Usprawnianie osób z chorobami przewlekłe postępującymi. Problemy psychospołeczne osób niepełnosprawnych.
<p>Ćwiczenia praktyczne (20 godzin)</p> <ol style="list-style-type: none"> Praktyczne przeprowadzanie diagnostyki ogólnej i różnicowej dla potrzeb rehabilitacji medycznej. Praktyczne stosowanie wybranych metod fizykoterapii i kinezyterapii. Poznanie metod neurorehabilitacji opartych na plastyczności mózgu Podstawy rehabilitacji pacjentów z chorobami ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego. Zasady postępowania rehabilitacyjnego u osób ze wzmożonym lub obniżonym napięciem

<p>mięśni. Metody leczenia spastyczności i sztywności mięśni. Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji w wieku rozwojowym. Rehabilitacja dzieci z zaburzeniami modulacji sensorycznej</p> <p>Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji dzieci opóźnionych neurorozwojowo. Rehabilitacja skolioz i wad postawy u dzieci. Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji ortopedycznej.</p> <p>Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji chorób reumatycznych. Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji w chorobach układu krążeniowo-oddechowego</p> <p>3. Podstawy kliniczne i zasady fizjoterapii w chorobach naczyń obwodowych oraz w wybranych chorobach metabolicznych. Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji chorób ginekologicznych. Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji otoneurologicznej, geriatrycznej i psychiatrycznej. Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji w specjalnościach zabiegowych. Problemy kliniczne i podstawy rehabilitacji onkologicznej</p> <p>4. Prognoza jako baza wyjściowa dla tworzenia programu rehabilitacji medycznej. Prakseologiczne etapy oraz cele i ich hierarchia w programie rehabilitacji medycznej. Ogólne schematy programowania rehabilitacji medycznej. Konstruowanie indywidualnych programów rehabilitacji medycznej. Program optymalny i program minimalny w procesie rehabilitacji medycznej. Komplexowość procesu rehabilitacji medycznej. Wyniki badań naukowych jako podstawowe kryterium wyboru optymalnych rozwiązań i źródło postępów rehabilitacji medycznej</p> <p>5. Negatywne skutki niewłaściwie zaprogramowanej rehabilitacji medycznej Konieczność zmiany programu rehabilitacji medycznej. Kontrola uzyskiwanych wyników, jako podstawa weryfikacji i modyfikacji programu rehabilitacji medycznej. Niepowodzenia dotychczasowej rehabilitacji, jako podstawa weryfikacji i modyfikacji programu rehabilitacji medycznej. Najczęstsze błędy popełniane przy programowaniu rehabilitacji medycznej</p>
--

4.2. Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
w zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie :		
W01	uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób	E.W1.
W02	pojęcie niepełnosprawności i inwalidztwa;	E.W30.
W03	rolę rehabilitacji medycznej i metody w niej stosowane	E.W31.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI potrafi :		
U01	przeprowadzać pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego;	E.U3.
U02	oceniać stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta;	E.U7.
U03	przeprowadzać diagnostykę różnicową najczęstszych chorób osób dorosłych i dzieci	E.U12.
U04	oceniać i opisywać stan somatyczny oraz psychiczny pacjenta;	E.U13.
U05	rozpoznawać stany bezpośredniego zagrożenia życia;	E.U14.
U06	planować postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne;	E.U16.
U07	przeprowadzać analizę ewentualnych działań niepożądanych poszczególnych leków i interakcji między nimi;	E.U17.
U08	kwalifikować pacjenta do leczenia domowego i szpitalnego;	E.U20.
U09	rozpoznawać stany, w których czas dalszego trwania życia, stan funkcjonalny lub preferencje pacjenta ograniczają postępowanie zgodne z wytycznymi określonymi dla danej choroby;	E.U21.
U10	dokonywać oceny funkcjonalnej pacjenta z niepełnosprawnością;	E.U22.
U11	proponować program rehabilitacji w najczęstszych chorobach;	E.U23.

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)																				
	Egzamin ustny/pisemny*			Kolokwium*			Projekt*			Aktywność na zajęciach*			Praca własna*			Praca w grupie*			Inne (jakie?)*		
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć					
	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...
W01	+	+		+	+			+			+				+		+			+	
W02	+	+		+	+			+			+				+		+			+	
W03	+	+		+	+			+			+				+		+			+	
U01	+	+		+	+			+			+				+		+			+	
U02	+	+		+	+			+			+				+		+			+	

U03	+	+			+	+			+			+		+			+		
U04	+	+			+	+			+			+		+			+		
U05	+	+			+	+			+			+		+			+		
U06	+	+			+	+			+			+		+			+		
U07	+	+			+	+			+			+		+			+		
U08	+	+			+	+			+			+		+			+		
U09	+	+			+	+			+			+		+			+		
U10	+	+			+	+			+			+		+			+		
U11	+	+			+	+			+			+		+			+		

*niepotrzebne usunąć

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (W)	3	od 61%-68% (10pkt-12pkt)
	3,5	od 69%-76% (12,5pkt-14,5pkt)
	4	od 77%-84%(15pkt-16pkt)
	4,5	od 85%-92%(16,5pkt-17,5pkt)
	5	od 93%-100%(18pkt-20pkt)
ćwiczenia (C)*	3	od 61%-68% (10pkt-12pkt)
	3,5	od 69%-76% (12,5pkt-14,5pkt)
	4	od 77%-84%(15pkt-16pkt)
	4,5	od 85%-92%(16,5pkt-17,5pkt)
	5	od 93%-100%(18pkt-20pkt)
Ćwiczenia praktyczne	3	od 61%-68% (10pkt-12pkt)
	3,5	od 69%-76% (12,5pkt-14,5pkt)
	4	od 77%-84%(15pkt-16pkt)
	4,5	od 85%-92%(16,5pkt-17,5pkt)
	5	od 93%-100%(18pkt-20pkt)

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
<i>LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/</i>	50	50
<i>Udział w wykładach*</i>	15	15
<i>Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach*</i>	35	35
<i>Udział w egzaminie/kolokwium zaliczeniowym*</i>		
<i>Inne (jakie?)*</i>		
<i>SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/</i>	25	25
<i>Przygotowanie do wykładu*</i>	15	10
<i>Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium*</i>	10	10
<i>Przygotowanie do egzaminu/kolokwium*</i>		
<i>Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa*</i>		
<i>Opracowanie prezentacji multimedialnej*</i>		
<i>Inne (należy wskazać jakie? np. e-learning)*</i>		
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	75	75
PUNKTY ECTS za przedmiot	3	3

*niepotrzebne usunąć

Przyjmuję do realizacji (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....